

ПІВДЕННО- УКРАЇНСЬКІ НАУКОВІ СТУДІЇ

ПРОГРАМА ТА МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
СТУДЕНТІВ ТА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

4-5 грудня, 2023 р.

м. Одеса

*VI Всеукраїнська науково-практична
конференція
студентів та молодих вчених*

Програма та матеріали виступів учасників

*ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКІ
НАУКОВІ СТУДІЇ*

Нестле (Nestle) є однією з найбільших транснаціональних корпорацій у світі, яка спеціалізується на виробництві продуктів харчування, напоїв та джерел води. Компанія була заснована в Швейцарії у 1866 році, а зараз має діяльність у більш ніж 190 країнах світу. Нестле є власником багатьох відомих брендів продуктів харчування, таких як KitKat, Nescafe, Maggi, Gerber, Nestea, Purina та інші. Компанія також є одним з найбільших виробників води у світі, з марками, такими як Perrier, San Pellegrino та Poland Spring.

Крім свого успіху, Nestle була критикована за свою діяльність у деяких країнах, включаючи інформаційну кампанію просування заміників грудного молока у країнах з низьким рівнем доходів, що може негативно впливати на здоров'я малюків. Також були звинувачення у використанні дитячої праці та експлуатації робітників у деяких країнах. Нестле займається впровадженням програм соціальної відповідальності бізнесу та стверджує, що прагне діяти етично та відповідально в усіх своїх діях та взаємовідносинах зі споживачами, державами та іншими стейкхолдерами [4].

Список використаних джерел:

1. Козак Ю. Г. Міжнародна економіка: [навч. Посіб.] / Козак Ю.Г. Видання 2-ге перероб. Та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2008.
2. Міжнародна економіка: Навчальний посібник / Кравчук О.Я., Божидарнік Т.В., Савош Л.В. та ін.; – Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2010. – с.122
3. Історія кока-коли – від ліків до отрути URL: <https://travel-in-time.org/uk/istoriya-vinahodiv/istoriya-koka-koli-vid-likiv-do-otruti/> (дата звернення 09.05.2023).
4. Діяльність транснаціональної корпорації «Nestle» URL: <https://ua.waykun.com/articles/dijalnist-transnacionalnoi-korporacii-nestle-2.php> (дата звернення 09.05.2023).

Андрій Начев – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності

Сергій Карастан – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ОНП «Філософія», спеціальність 033 «Філософія»

Університет Ушинського, м. Одеса, Україна

СОЦІАЛЬНА СПРАВЕДЛИВІСТЬ У КОНТЕКСТІ ТІНЬОВОЇ ЗАЙНЯТОСТІ: ПОШУК ФІЛОСОФСЬКИХ ПІДХОДІВ

Тіньова зайнятість, або праця, яка не офіційно реєструється чи не відображається в офіційних статистиках, стає все більш актуальною темою в сучасному суспільстві. Це явище не лише породжує економічні виклики, але також має значний вплив на соціальну справедливість. Нерівність в оплаті праці, відсутність соціальних гарантій та непостійний характер такої зайнятості викликають сумніви щодо справедливого розподілу можливостей та ресурсів у

суспільстві. Філософський аналіз тіньової зайнятості дозволяє розкрити етичні аспекти цього явища та спрямувати увагу на потребу розвитку соціальних механізмів, які забезпечують справедливість та рівноправ'я для всіх його учасників.

Аналіз тіньової зайнятості допоможе нам визначити основні причини та мотивації, що призводять людей до участі у цьому явищі, розкриваючи внутрішні етичні та моральні дилеми. Філософія дозволяє врахувати соціокультурні контексти та історичні фактори, які формують тіньову зайнятість, що є важливим для розуміння цього явища і вносить важливий внесок у розуміння соціальної справедливості, дозволяючи оцінювати розподіл ресурсів та можливостей в суспільстві через призму принципів справедливості.

Філософський підхід розглядає взаємозв'язок між тіньовою зайнятістю та іншими економічними, політичними та соціокультурними аспектами, що є важливим для глибокого розуміння цього явища. Філософський аналіз є важливим інструментом для визначення взаємозв'язку між тіньовою зайнятістю та загальними цілями сталого розвитку суспільства.

Жан-Жак Руссо вважав, що справедливість виникає з укладення суспільного контракту, де індивідуали добровільно об'єднують свої інтереси в загальній волі. Цей підхід може бути застосований для розуміння соціальної справедливості, де розподіл ресурсів та можливостей ґрунтується на волі спільноти. Руссо аналізує вплив суспільства на індивіда, осуджуючи виникнення нерівностей. Використання його концепції «вертаючись до природи» може допомогти в осмисленні того, як соціальні структури впливають на справедливість та чи відповідають природним законам. Руссо підкреслював, що приватна власність може призводити до соціальних нерівностей. Застосування цієї концепції дозволяє аналізувати вплив розподілу ресурсів та власності на соціальну справедливість та визначати шляхи для її поліпшення.

Жан-Батист Сейн розвиває концепцію загальної волі, яка вказує на те, що закони та інституції повинні відповідати загальним інтересам суспільства. Цей принцип може слугувати основою для визначення справедливих умов у суспільстві, де загальна воля забезпечує соціальну гармонію та рівність. Сейн визначає справедливість через відповідність власності до загального блага. Використання його концепції власності може допомогти аналізувати розподіл ресурсів та визначати, чи відповідає це принципу справедливості.

Обидві концепції важливі для осмислення соціальної справедливості, оскільки вони надають філософські рамки для визначення та регулювання суспільних відносин, розподілу ресурсів та створення умов для рівноправ'я та гармонії в суспільстві.

Іммануїл Кант розвинув ідею про універсальність моральних принципів, яка відіграє важливу роль у розумінні моральної сторони праці та визначенні ролі індивіда в суспільстві. Кантівський підхід до моральності базується на його категоричному імперативі, який вимагає, щоб людина діяла за такими

принципами, які можуть бути застосовані універсально. У контексті праці це має кілька важливих аспектів:

- *універсальність етичних принципів в моральному обґрунтуванні праці*: Кант аргументує, що праця має відповідати загальноприйнятим етичним стандартам, які можна було б уявити як універсальні. Такий підхід вказує на важливість встановлення моральних принципів, які враховують інтереси всіх членів суспільства.

- *повага до індивідуальності та гідності в праці*: засади Канта підкреслюють значення поваги до кожного індивіда як морально автономної особи. У контексті праці це означає, що праця має поважати гідність та індивідуальність кожного працівника.

- *етичні обов'язки роботодавців*: кантівська концепція універсальних моральних принципів ставить перед роботодавцями обов'язок діяти відповідно до принципів справедливості та уважати права та потреби своїх працівників, що сприяє створенню етичного робочого середовища.

- *визнання праці як джерела людської гідності*: згідно з ідеєю Канта, праця може бути визнана як спосіб вираження людської гідності, оскільки вона дозволяє індивіду виявити свою моральну силу та внести вклад у суспільство.

Отже, концепція Канта про універсальність моральних принципів має суттєвий вплив на розуміння етики праці, визначаючи не тільки правила поведінки в робочому оточенні, але і відносини між працівниками та роботодавцями в контексті загальних моральних принципів.

Філософський аналіз відкриває етичні дилеми, пов'язані з тіньовою зайнятістю, такі як відсутність соціальних гарантій та нерівність в оплаті праці. Ці аспекти порушують основні принципи справедливості та відображають системні проблеми в суспільстві. Філософський аналіз підкреслює необхідність системних реформ у сфері трудових відносин та регулювання тіньової зайнятості для досягнення соціальної справедливості та забезпечення прав та гідності працівників. Філософський погляд вказує на важливість активної участі держави та громадськості в розробці та впровадженні політик, спрямованих на забезпечення справедливих умов праці та уникнення тіньової зайнятості.

Отже, філософський аналіз свідчить про необхідність глибоких рефлексій, етичного розгляду та системних змін для досягнення соціальної справедливості в контексті тіньової зайнятості.

Для вирішення соціального виклику тіньової зайнятості необхідні подальші дослідження та використання філософських концепцій. На нашу думку важливо звернутися до наступних аспектів: глибокий аналіз етичних принципів, що лежать в основі тіньової зайнятості, та визначення, як вони можуть бути адаптовані чи узгоджені з сучасними філософськими поглядами на соціальну справедливість; дослідження, як універсальні моральні принципи, висвітлені філософами, можуть бути використані для створення ефективних інституцій та систем регулювання у сфері праці; необхідно розглянути, як філософські

концепції можуть впливати на взаємодію держави, громадськості та бізнесу для створення справедливих трудових умов; розширення дослідження на глобальний рівень, звертаючи увагу на вплив тіньової зайнятості на різні країни та розробляючи філософські підходи до розв'язання цих проблем в сучасній Україні.

Ігор Усатюк – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ОНП «Філософія», спеціальність 033 «Філософія»
Університет Ушинського, м. Одеса, Україна

НОВІ РИСИ В РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОЇ ЛЮДИНИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

Можу виділити такі риси:

- збільшення частки послуг в економічних відносинах, і відповідно зміни в філософії забезпечення життя людини;
- розширення доступу до самоосвіти та навчання за рахунок розвитку інформаційних систем;
- розмиття поняття робочий день, оскільки є доступ до більшості інформації цілодобово;
- значний ріст частки працівників зайнятих в ІТ-сфері зі значними заробітними платами порівняно з традиційними професіями;
- збільшення перспектив отримання більш високооплачуваної роботи;
- розмиття поняття що робочий день триває у світлу пору доби, оскільки відділена праця можлива на компанії з різних континентів, що зумовлює необхідність працювати наприклад уночі;
- розширення ролі знання іноземних мов – праця в компаніях, які орієнтуються на зовнішні ринки, або в іноземних компаніях;
- початок домінації фактору заробітку над фактором «одна робота на все життя» та «без мене все розвалиться»;
- можливість заробітку в соціальних мережах, так звана монетизація контенту;
- збільшення ролі одноразових заробітків, коли ти навіть не знаєш замовника робіт;
- збільшення частки забезпеченої молоді порівняно з минулими роками, що призводить до більшої орієнтації сфери послуг на молодіжне середовище;
- розширення доступності можливостей проведення відпочинку;
- в довгостроковій перспективі збільшення частки активного відпочинку;
- в короткостроковій перспективі (враховуючи фактор ковід та війни) значне збільшення частки пасивного відпочинку;
- враховуючи фактор ковід та війни зменшення частки прямих соціальних зв'язків при виконанні робочих процесів – перехід на віддалену роботу;